

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra JOHANNES EWALDS LEVNET OG MEENINGER

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 274. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353511140064/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

274 JOHANNES EWALDS LEVNET OG MEBNINGEK

til at elske Viinen; fordi den i Mangel af store og rørende Handlinger, skaber dem for mit Hjerte; og hvor de virkelig har Sted, udvider det til at kunde nyde dem fuldkommen — Den synes mig — at forstaae her, som i alt det ovenanførte, naar det ikke gaaer over Stregen — at gjøre mig meer Opfindelsesfuld, meer skabcrisk, dristigere, ædelmodigere, større og bedre, end jeg eliers skulde være — Thi man maae mærke, at Viinen vist aldrig har været nødvendig enten til at gjøre mit Hjerte følsomt, eller til at hjælpe min Indbildnings- Kraft i at udfinde nye Billeder — Men jeg taler her allene deels om en større Grad af Følsomhed, en større Grad af OpfindelsesKraft; deels om visse uundgaaelige dorske Øyeblik, hvori Hjertet er koldt og Forstanden slumrer — Om jeg — som det kan være mueligt — endnu smigrer mig for meget, ved at holde disse Egenskaber for de første Kilder til den Svaghed, hvorom jeg taler — saa beder jeg af Hjertet om Forladelse derfor; og jeg lover hel- ligt, at naar jeg ved en nøyere Prøvelse af mig selv opdager andre, jeg da uden mindste Forbehold skal aabenbare dem for mine Læsere, saa hestlige, som de og maatte forekomme mig selv — For nær- værende Tid troer jeg, at de selvsamme Hoved- Træk i min Sjæl fra Begyndelsen af ere Skyld i, at jeg er blevet en Roman-Ridder, en Poët og en Elsker af Viinen —

Man maae for alting nøye legge Mærke til, at denne sidste Tilbøyelighed, saalænge den ikke overskrider de Grændser, inden for hvilke jeg i ovenstaaende Paragraph har betragtet den, det er at sige, saalænge den frembringer de omtalte Virkninger, og ikke gaaer over Stregen; vist ikke i mine Øyne er en Feyl, som jeg enten formaaer at angre, eller har havt i Sinde at gjøre mine Brødre uskadelig, uden — — — i Hensigt til dens Følger — Dersom jeg oventil har kaldet den en Svaghed, saa er det blot fordi enhver sandselig Lyst egentlig er

en Svagthed, og ikke fordi jeg skulde holde den for mindre tilladt, end nogen anden af de alleruskuldigste; uden forsaavit, at jeg vist holder den for meer farlig — Dersom jeg altid havde ladet det blive, ved den uskyldige den ædle Vellyst, som jeg forðum drak ved min Høy; da skulde jeg intet havt at angre, intet at afbede — Der var paa det høyeste ikke meer at sige paa mig i den Fald, end der er paa en, som finder Fornøyelse i at lade sig kløe paa Ryggen — Jeg har oventil sagt min Meening herom til min Vanddrikkere — Men det farlige! — Den ulyksalige Streg! — Heri bestaaer heele Knuden — Man vil i det efterfølgende af denne Historie faae at see, hvorledes først Glæden selv og Ubesindighed, Selskaber, Leyligheder og Fristelser; siden Gjenvordighed, Kummer, Ærgrelse, Mismodighed og alle Hypochondriens Ulykker, Tid efter anden har drevet denne i slg selv uskyldige Lyst aiffor ofte og aiffor langt over den fatale Streg — og hvorledes Vanen tilsidst, og deraf fødte physiske, legemlige Nødvendigheder, har forøget og hærdet den til en Grad, der har været stoer nok til at spilde det for mig, som man i Almindelighed kalder sin timelige Lykke; stoer nok til at paa-
 25 lægge mig, at angre, afbede, og saavitsom mueligt at rette den —

Er denne Lyst da saa farlig for alle? — Eller er det mig allene, og faac andre ligesaa besynderlige som jeg, der har maattet underligge, under vore Sjæles stærkere Ild, under vores fleer og større Anfald af Luuner, og under den skjulte Kjæde af Hændelser, som vi kalde vor Skjæbne? — Jeg vilde ønske det — Thi jeg synes mig virkelig tvunget, ved reent at fraraade mine Læsere, en Lyst, som virkelig i dette Øyeblik er min Skjøde Lyst, uagtet jeg meget nøye kjender alle dens Farligheder — Men jeg tvivler
 11 paa, at nogen || altid, eller engang ofte ustraffed kan skjertse omkring paa Bredden af de AfGrunde, hvorpaa den fører sine Elskere ud — Det forstaaer